

AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ

**Təhsil
millətin
gələcəyidir!**
Heydər Əliyev

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin orqanı

“Vətən uğrunda” medalı ilə təltif edilən şəhid müəllimlərimiz

"VƏTƏN UĞRUNDA" MEDALI İLƏ TƏLTİF EDİLƏN ŞƏHİD MÜƏLLİMLƏRİMİZ

Vüqar
Vəliyev

Famil
Əhmədzadə

Rəşad
Məmmədov

Elvin
İmaməliyev

Etiram
Hüseynli

Qoşqar
Öməröv

Vidadi
İsrəfilov

Elxan
Rzayev

Xalid
Nəcəyev

Elgün
Quliyev

Tural
Rəhimov

Rəvan
Lətifov

Əvdil
Quliyev

Rabil
İsmayılov

Emil
Qurbanov

Kənan
Müzəffərli

Dekabrın 15-də ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamı ilə “Vətən uğrunda” medalı ilə təltif edilən hərbi qulluqçular sırasında torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda qəhrəmanlıq göstərərək şəhid olan müəllimlərimiz də var.

Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin!

"Təhsil müəssisələrinin akkreditasiyası Qaydaları"nın yeni redaksiyası təsdiq edilib

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 14 dekabr 2020-ci il tarixli 493 nömrəli Qərarına əsasən, “Təhsil müəssisələrinin akkreditasiyası Qaydaları”nın yeni redaksiyada təsdiq edilməsi Təhsildə Keyfiyyət Təminatı Agentliyinin fəaliyyətində keyfiyyət təminatı sahəsi üzrə yeni mərhələ kimi qiymətləndirilir.

Belə ki, qaydaların yeni redaksiyası təhsil müəssisələrinin akkreditasiyası və keyfiyyət təminatı ilə bağlı aşağıdakı üstünlükləri yaradacaq:

- Azərbaycan Respublikasının təhsil sisteminin inkişafı, beynəlmilləşməsi

və təhsilin keyfiyyət səviyyəsinin yüksəlməsi təmin olunacaq;

- Beynəlxalq təcrübə əsasında təhsil müəssisələrinin akkreditasiyası sistemi formalaşacaq;

- Ali təhsil müəssisələrinin fəaliyyətinin və təhsil proqramlarının icrasının qiymətləndirilməsi zamanı Avropa Ali Təhsil Məkanının keyfiyyət təminatı prinsiplərinin də nəzərə alınması təmin olunacaq;

- Dövlət standartlarından əlavə, beynəlxalq təşkilat və ya xarici dövlət tərəfindən müəyyən edilmiş standartlara uyğun tətbiq edilən və məzunlarına iki və daha çox xarici ölkələrin təhsil müəssisələrində təhsil almaq hüququ

verən təhsil proqramlarının akkreditasiyası mexanizmi formalaşacaq;

- Təhsil müəssisələrinin fəaliyyəti ilə yanaşı, təhsil proqramlarının icrasının qiymətləndirilməsi mexanizmi formalaşacaq;

- Təhsil müəssisələrinin fəaliyyətinin və ayrı-ayrı təhsil proqramlarının icrasının qiymətləndirilməsi prosesinə təhsil müəssisələrinin fəaliyyətində maraqlı tərəflərin, xüsusən də işəgötürənlərin və təhsilalanların nümayəndələri cəlb ediləcək və onlar arasında keçirilmiş rəy sorğusunun nəticələrinin qiymətləndirilmə zamanı nəzərə alınması təmin olunacaq;

- “Təhsil müəssisələrinin akkreditasiyası” dövlət xidmətinin elektronlaşdırılmasına nail olunacaq;

- Akkreditasiya sertifikatı “Elektron imza və elektron sənəd haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərinə uyğun olaraq hazırlanan elektron sənəd formasında verəcək;

- Təhsil müəssisələrinin fəaliyyətinə dair hesabatlılıq yalnız akkreditasiya dövrü üzrə (hər 5 ildən bir) deyil, illik əsasda təmin olunacaq.

“Dərs saati”nin könüllü müəllimləri

Onlar peşəkardır, onlar bacarıqlıdır, ən əsası cəsarətlidir. Kimdir onlar? Onlar pandemiyanın ilk günlərindən başlayaraq televiziya da nümayiş olunan “Dərs vaxtı”nda yüzrlərlə dərs keçən müəllimlərimizdir. O, müəllimlərimiz ki, heç nədən çəkinmədən, ehtiyat etmədən, öz sağlamlıqlarını təhlükəyə ataraq, böyük cəsarət göstərərək milyonların qarşısında dərs keçməyə başladılar. Ona görə ki, həmin müəllimlər özlərinə güvənirdilər, peşəkar, səriştəli olduqlarına inanırdılar. Həmin müəllimlərimizi digərlərindən fərqləndirən cəhətlərdən biri də onların ilk günlərdə təmənnsiz, heç bir məvacib almadan işləməsi idi.

Qeyd edək ki, Təhsil Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə “Mədəniyyət TV” və “ARB Günəş” kanallarında “Dərs vaxtı” proqramı çərçivəsində yayımlanan tələmələr məktəb proqramı əsasında çəkilir.

Sentyabrın 1-dən etibarən, tələmələr həftənin 5 günü saat 10:00-dan 18:00-dək “Mədəniyyət TV” kanalında, saat 14:00-dan isə “ARB Günəş” kanalında yayımlanır. Bütün sinifləri əhatə edən tələmələrdə tədris mövzularına dair izah və təlimatlar təqdim olunur.

Günün qəhrəmanları ilə həmsöhbət olmaq üçün tələmələrin hazırlandığı məkanda olduq, işçi qrupu və müəllimlərlə söhbətə başladık.

Ardı 7-ci səhifədə

STEAM - gələcəyin təhsil modeli

⇒ səh.3

51-ci Beynəlxalq Fizika Olimpiadasında qazanılan uğur

⇒ səh.5

Dünyanın ən yaxşı müəllimi

⇒ səh.6

Beynəlxalq İnsan Hüquqları Gününə həsr olunmuş konfrans

Təhsil naziri təhsilin davamlılığının təmin edilməsi istiqamətində atılan addımlar barədə ətraflı məlumat verib

Dekabrın 14-də Təhsil naziri Emin Əmrullayev Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkilinin dəvəti əsasında 10 dekabr-Beynəlxalq İnsan Hüquqları Gününə həsr olunmuş onlayn konfransda iştirak edib.

Tədbirdə çıxış edən Təhsil naziri koronavirus pandemiyası və Ermənistan hərbi qüvvələrinin tərxiatları fonunda təhsilin davamlılığının təmin edilməsi istiqamətində atılan addımlar barədə ətraflı məlumat verib. Nazir onlayn tədrisə keçidi təmin etmək məqsədilə "Microsoft" şirkəti ilə əməkdaşlıq çərçivəsində yaradılmış "Virtual məktəb" platformasının fəaliyyətinə toxunaraq, sözügedən platformada 1 milyon 300 mindən çox şagird və 120 mindən çox müəllimin qeydiyyatdan keçdiyini vurğulayıb.

Nazir həmçinin cari ilin 27 sentyabr tarixindən etibarən 6 həftədən artıq davam etmiş Ermənistan hərbi qüvvələrinin hücumları nəticəsində 10 şagirdin həlak olduğunu, 16 şagirdin yaralandığını, 54 təhsil müəssisəsinin isə müxtəlif dərəcəli dağıntılara məruz qaldığını tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb. Təhsil naziri dəymiş zərərin aradan qaldırılması istiqamətində müvafiq addımların atıldığını vurğulayıb.

Sosial vloq müsabiqəsinin qalibləri mükafatlandırılıb

Dekabrın 15-də Təhsil, Ekologiya və Təbii Sərvətlər nazirlikləri, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İnkişaf Proqramı (BMTİP), Təhsil Nazirliyi Respublika Uşaq-Gənclər İnkişaf Mərkəzi (RUGİM), "EkoSfera" SEM-in birgə təşkilatçılığı ilə "BMT-nin İqlim dəyişmələri üzrə Çərçivə konvensiyasına Azərbaycanın Dördüncü Milli Məlumatının hazırlanmasına texniki yardım" layihəsi çərçivəsində onlayn platformada "Su ehtiyatlarından səmərəli istifadə" mövzusunda vebinar, "İqlim dəyişmələri və əhalinin sağlamlığı" onlayn sosial vloq müsabiqəsi və "Mavi səma üçün təmiz hava" fotosəkil müsabiqəsinin qaliblərinin mükafatlandırma mərasimi həyata keçirilib.

Bu gün çox mühüm məsələlərə həsr olunan üç müsabiqə qaliblərinin təltif olunması keçiriləcək. Bu üç müsabiqə çox mühüm məsələlərə həsr olunur, bilavasitə insan sağlamlığı ilə bağlıdır: iqlim dəyişmələri və əhalinin sağlamlığı, su ehtiyatlarından səmərəli istifadə və mavi səma üçün təmiz hava.

qalibi keçirilib.

Bu yaxınlarda biz zəfər bayramını qeyd etdik. Qarabağda 30 ilə yaxın işğal olunan torpaqlarımızı Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə müzəffər ordumuz azad etdi və bununla da ədalət bərpa olundu. Azad olunan torpaqlarımızı görərək biz böyük sarsıntı, ürək ağrısı keçirdik. Böyük təssüflə işğaldan azad olunan torpaqları görəndə 100 illik ağacların kəsildiyini, meşələrin yandırıldığını, mədəni abidələrin məhv edildiyini gördük. Bundan sonra bu əraziləri ölkəmizə bərpa edəcək və mən əminəm ki, ölkəmizdə ətraf mühitin qorunmasında işğaldan azad olunan torpaqların bərpa olunmasında Sizin hər biriniz aktiv iştirak edəcəksiniz.

Müsabiqə qaliblərini bir daha ürəkdən təbrik edərək, ölkəmizdə ətraf mühitin qorunmasında Sizin bundan sonra da aktiv iştirak etməyinizi arzulayıram.

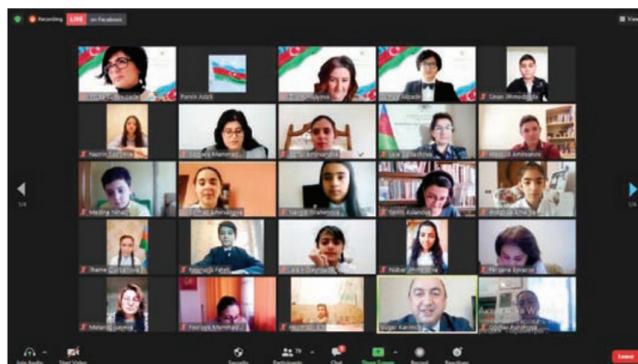
Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm!
Daha sonra Ekologiya və Təbii Sərvətlər nazirinin müavini Vüqar Kərimov və Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İnkişaf Proqramının Rezident Nümayəndəsinin müavini xanım Çaru Bist salamlama nitqi ilə çıxış ediblər.

Qeyd edək ki, cari ilin 25 aprel-30 sentyabr tarixlərində Təhsil Nazirliyi Respublika Uşaq-Gənclər İnkişaf Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə keçirilən "İqlim dəyişmələri və əhalinin sağlamlığı" onlayn sosial vloq müsabiqəsi üzrə Bakı şəhəri və respublikanın regionlarından 3 yaş qrupu üzrə (8-11, 12-15, 16-19 yaş qrupları) Təhsil Nazirliyinin tabeliyində fəaliyyət göstərən ümumtəhsil müəssisələri və uşaq-gənclər inkişaf mərkəzlərinin ekoklub üzvlərindən ibarət 1705 iştirakçı müraciət edib, ümumilikdə 250 video vloq final mərhələyə vəsiqə qazanıb, 12 yer üzrə 29 qalib seçilib.

18 iyul-12 sentyabr tarixlərində keçirilən "Su ehtiyatlarından səmərəli istifadə" mövzusunda maarifləndirmə proqramı çərçivəsində 2000 məktəblinin iştirakı ilə 10 vebinar keçirilib. Sosial şəbəkələrdə yayımlanan vebinarlara 10 000-ə yaxın baxış olub. İştirakçıların videoçarxlar və esse müsabiqəsinə göndərilən işlər arasında I, II, III yerlər üzrə 20 qalib müəyyən olunub.

"Mavi səma üçün təmiz hava" fotosəkil müsabiqəsi 7 sentyabr - Beynəlxalq "Mavi Səma üçün Təmiz Hava" gününə həsr olunub. Müsabiqəyə ümumilikdə 2 nominasiya üzrə 72 fotosəkil təqdim olunub və 6 qalib seçilib.

Qaliblər diplom və qiymətli hədiyyələrlə, digər iştirakçılar isə sertifikatlarla təltif olunublar.

COVID-19 pandemiyası ilə əlaqədar onlayn keçirilən tədbirdə Təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov, BMTİP-nin Rezident nümayəndəsinin müavini Çaru Bist, Ekologiya və Təbii Sərvətlər nazirinin müavini Vüqar Kərimov, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İnkişaf Proqramının Proqram Məsələləri üzrə müşaviri Çingiz Məmmədov, Təhsil Nazirliyinin Məktəbdənkənar fəaliyyətinin təşkilatçısı Şöbəsinin müdiri Elnur Əliyev, Təhsil Nazirliyi Respublika Uşaq-Gənclər İnkişaf Mərkəzinin direktoru Firuzə Sultan-zadə, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Ekoloji maarifləndirmə və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdiri Səyyarə Məmmədova, IDEA İctimai Birliyinin icraçı direktoru Surxay Şükürov, WWF Azərbaycan ofisinin direktoru Elşad Əsgərov, KİV nümayəndələri, münisiflər heyəti və qeyd olunan müsabiqə qalibləri iştirak ediblər.

Mükafatlandırma mərasimində Təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov çıxış edərək bildirdi:

Hörmətli tədbir iştirakçıları!
Əziz şagirdlər!
BMT-nin Ətraf Mühitin Mühafizəsi Agentliyinin (UNEP) Yaradılması Günü ilə əlaqədar keçirilən müsabiqələrinin qaliblərinin mükafatlandırılması mərasiminin açılışı münasibətilə hamımızı Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi

adından səmimi qəlbən təbrik edir, hər birinizə ən xoş arzularımı çatdırıram.

İnsanlar üçün ən böyük nemət sağlamlıqdır. Bir tədqiqatda göstərilir ki, sağlamlıq 20 faiz ekolojiyadan asılıdır.

Bu baxımdan təsadüfi deyil ki, müasir dövrdə ekoloji problemlərin artması, təbii resurslardan səmərəsiz istifadə ətraf mühitin mühafizəsi məsələsinin ölkəmizdə prioritet istiqamətlər arasında ön sıralara çıxarmışdır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin tapşırıqlarına əsasən ölkəmizdə ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması, ətraf mühitin mühafizəsi ilə bağlı genişmiqyaslı tədbirlər keçirilir.

Bunun nəticəsidir ki, respublikamızın şəhər və rayonlarında yaşllaşdırma işləri yüksək səviyyədə həyata keçirilir.

Bu baxımdan uşaq və gənclərin ətraf mühitin mühafizəsi və kütləvi ekoloji tədbirlərə cəlb olunması, onlara ekosistem xidmətləri, təbii ehtiyatların səmərəli istifadəsi, tullantıların utilizə edilməsi haqqında əlavə biliklərin verilməsi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Qeyd olunmalıdır ki, Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi (ETS) ilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İnkişaf Proqramı (BMT İP) birgə həyata keçirdiyi və Qlobal Ekoloji Fond (QEF) tərəfindən maliyyələşən "BMT-nin İqlim dəyişmələri üzrə Çərçivə

konvensiyasına Azərbaycanın Dördüncü Milli Məlumatının hazırlanmasına texniki yardım" layihəsi keçirilir. Sözügedən layihə çərçivəsində cari ilin 25 aprel-30 sentyabr tarixlərində Təhsil Nazirliyi Respublika Uşaq-Gənclər İnkişaf Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə "İqlim dəyişmələri və əhalinin sağlamlığı" onlayn sosial vloq müsabiqəsi və 18 iyul-12 sentyabr tarixlərində "Su ehtiyatlarından səmərəli istifadə" mövzusunda məktəblilər və müəllimlər üçün onlayn platformada keçirilən 10 vebinar proqramına yekun vurulub.

Uşaq və gənclər arasında "İqlim dəyişmələri və əhalinin sağlamlığı" onlayn sosial vloq müsabiqəsinin məqsədi məktəblilərin ekoloji maarifləndirilməsini genişləndirmək, onların ətraf mühitin qorunmasında fəal iştirakını təmin etmək, onlara ekoloji tərbiyə və mədəniyyətin aşılanması, ictimaiyyətin diqqətini iqlim dəyişikliyi və BMT-nin 17 dayanıqlı inkişaf məqsədinə çəkməkdən ibarətdir. "İqlim dəyişmələri və əhalinin sağlamlığı" onlayn sosial vloq müsabiqəsində Bakı şəhəri və respublikamızın regionlarından 3 yaş qrupu üzrə (8-11, 12-15, 16-19 yaş qrupları) Təhsil Nazirliyinin tabeliyində fəaliyyət göstərən ümumtəhsil müəssisələri və Uşaq-Gənclər İnkişaf Mərkəzlərinin dənəmək üzvləri və ekoklub üzvləri iştirak edib.

"Su ehtiyatlarından səmərəli istifa-

də" mövzusunda vebinarların əsas məqsədi dünyada və o cümlədən Azərbaycanda mövcud olan su problemləri, insan həyatı və sağlamlığının mühafizəsi üçün ən əhəmiyyətli məsələlərdən biri olan təmiz su və onun istifadəsi, su itkilərinin qarşısının alınmasında ictimaiyyətin məlumatlandırılması və maarifləndirilməsi, həmçinin metodistlərin və dənəmək rəhbərlərinin bu istiqamətdə bilik və bacarıqlarının artırılmasıdır.

Üç ay ərzində mütəxəssis hidroloqların, ekoloqların, ETSN-nin aparıcı əməkdaşlarının, BDU Ekologiya və torpaqşünaslıq fakültəsinin professor-müəllim heyəti, TN RUGİM-in mütəxəssislərinin, Azərsu ASC-nin nümayəndələrinin iştirakı ilə məlumatlandırıcı onlayn vebinarlar təşkil olunub. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin, Təhsil Nazirliyi Respublika Uşaq-Gənclər İnkişaf Mərkəzinin (RUGİM), BMT İP-nin sosial şəbəkə səhifələrindən ümumi vebinarlara baxış sayı 10000 yaxın olub.

Eyni zamanda proqram müddətində BMT, Avropa İttifaqı və Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi və ekoloji könnüllülərlə birgə Xəzərin sahilinin tullantılardan təmizlənməsi istiqamətində 3 aksiya keçirilib. "Su ehtiyatlarından səmərəli istifadə" proqramı çərçivəsində məktəblilər üçün su problemləri haqqında videoçarxlar və mövzuya uyğun esse müsabi-

Təhsil naziri "Məktəblinin dostu" layihəsinin əməkdaşları ilə görüşüb

Dekabrın 11-də Təhsil naziri Emin Əmrullayev "Məktəblinin dostu" layihəsinin əməkdaşları ilə videogörüş keçirib.

Layihənin 4 yaşı münasibətilə təşkil edilən görüşdə Təhsil nazirinin müşaviri Rüstəm Ağayev, Gənclər və İdman nazirinin müavini Fərhad Hacıyev, millət vəkili Aydın Mirzəzadə, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin İnsan resursları və təlim şöbəsinin müdür müavini Cahangir Hacıyev, yazıçı, jurnalist, "525-ci qəzet"-in baş redaktoru Rəşad Məcid, layihənin əməkdaşları və digər qonaqlar iştirak ediblər.

Təhsil naziri Emin Əmrullayev "Məktəblinin dostu" layihəsinin əhəmiyyətindən, eləcə də təhsilin idarəedilməsinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində görülən işlərdən danışdı.

Daha sonra layihə barədə videoçarx nümayiş olundu.

Təhsil nazirinin müşaviri Rüstəm Ağayev layihənin 4 illik fəaliyyəti ərzində görülən işlərdən söz açdı.

Görüşdə layihə ilə əlaqədar rəy və təkliflər səsləndirilib, icra edilmiş təşəbbüslərə dair müzakirələr aparılıb.

Qeyd edək ki, 2016-cı ilin dekabr ayından fəaliyyət göstərən "Məktəblinin dostu" layihəsinin əsas məqsədi müəllim və şagirdlər üçün məktəbdə daha təhlükəsiz mühit yaratmaq, fəvqəladə hal baş verdikdə ilk tibbi və psixoloji yardım göstərmək, mütəmadi olaraq şagird, valideyn, təlim-tərbiyə müəssisələrinin kollektivi ilə maarifləndirmə və diaqnostik işlər aparmaqdır. Bununla yanaşı, "Məktəblinin dostu" seçilmiş şəxslər hər bir yaş mərhələsində uşaqların hərtərəfli şəxsi keyfiyyətlərinin və intellektual inkişafının təmin edilməsi, onlarda özünütərbiyə və özünüinkişaf bacarığının formalaşdırılmasında iştirak edirlər. Layihə ümumilikdə 400 minə yaxın şagirdi əhatə edir.

həsinin əsas məqsədi müəllim və şagirdlər üçün məktəbdə daha təhlükəsiz mühit yaratmaq, fəvqəladə hal baş verdikdə ilk tibbi və psixoloji yardım göstərmək, mütəmadi olaraq şagird, valideyn, təlim-tərbiyə müəssisələrinin kollektivi ilə maarifləndirmə və diaqnostik işlər aparmaqdır. Bununla yanaşı, "Məktəblinin dostu" seçilmiş şəxslər hər bir yaş mərhələsində uşaqların hərtərəfli şəxsi keyfiyyətlərinin və intellektual inkişafının təmin edilməsi, onlarda özünütərbiyə və özünüinkişaf bacarığının formalaşdırılmasında iştirak edirlər. Layihə ümumilikdə 400 minə yaxın şagirdi əhatə edir.

nin dostu" seçilmiş şəxslər hər bir yaş mərhələsində uşaqların hərtərəfli şəxsi keyfiyyətlərinin və intellektual inkişafının təmin edilməsi, onlarda özünütərbiyə və özünüinkişaf bacarığının formalaşdırılmasında iştirak edirlər. Layihə ümumilikdə 400 minə yaxın şagirdi əhatə edir.

2021-2022-ci tədris ili üzrə Çində təqaüd proqramı

Çin Xalq Respublikası 2021-2022-ci tədris ili üçün təqaüd proqramı elan edir. Təqaüd proqramı "Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi ilə Çin Xalq Respublikasının Təhsil Nazirliyi arasında təhsil sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş"ə əsasən həyata keçirilir. Proqram hər iki ölkənin vətəndaşlarına tələbə mübadiləsi əsasında qarşı ölkənin ali məktəblərində müəyyən edilmiş ixtisaslar üzrə təhsil almaq imkanı yaradır.

Təqaüd proqramına sənəd qəbulu 6 yanvar 2021-ci il tarixinə kimi aparılacaq. Tələbələrin təqaüd proqramına qəbulu ilə bağlı yekun qərarın 2021-ci ilin iyul ayı ərzində təqdim olunması gözlənilir.

Təqaüd proqramı çərçivəsində təhsilə dair əlavə məlumatlarla elan vasitəsilə tanış ola bilərsiniz.

Çin və Azərbaycan vətəndaşlarına qarşı ölkənin ali məktəblərində təhsil almaq imkanı yaradılır

STEAM - gələcəyin təhsil modeli

Artıq bir neçə müddətdir ki, ölkəmizdə STEAM layihəsinin tətbiqinə başlanılıb. Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi tərəfindən həyata keçirilən STEAM layihəsinin məqsədi XXI əsr bacarıqlarının - yaradıcı və bədii düşüncə, əməkdaşlıq, həmçinin ünsiyyətin inkişaf etdirilməsi, müxtəlif proqramlaşdırma dillərini tətbiq etməklə innovativ texnologiyalardan istifadə edə bilmə qabiliyyətinin yüksəldilməsi, istehsal, habelə sahibkarlıq təfəkkürünün təşviq edilməsidir.

Layihə mərkəz də daxil olmaqla 45 region üzrə 147 məktəbdə tətbiq edilir

Layihənin rəhbəri İqrar Nəzərov bizimlə söhbətdə bildirib ki, STEAM-ın tətbiqinə başlandıqı ilk günlərdən layihə həm təhsilçilərin, həm də təhsilçilərin böyük marağına səbəb olmuşdur. O, bu baxımdan layihənin əhatə dairəsinin genişləndirilməsinə zəmin yarandığını sözlərinə əlavə edib: "Ha-

zırda STEAM layihəsinin tətbiqi mərkəzlə yanaşı, 45 region üzrə 147 ümumtəhsil məktəbində 25000-dən çox şagird və 800 müəllim olmaqla uğurla davam etdirilir. Lakin qeyd etmək lazımdır ki, COVID-19 pandemiyası ilə əlaqədar olaraq layihənin tam şəkildə həyata keçirilməsində bəzi çətinliklər yaranmışdır. Belə ki, mövcud vəziyyətdə əlaqədar olaraq tədris prosesinin distant formada aparılması layihəyə əsaslanan STEAM dərslərində əyaniliyin tam yerinə yetirilməməsinə yaranan çətinlik kimi qeyd edə bilərik. Problemlərin aradan qaldırılması və distant formalı tədris prosesində yüksək şagird nailiyyətlərinin əldə olunması məqsədilə STEAM məzmunlu tele-dərslər və videoçarxlar hazırlanaraq müxtəlif sosial şəbəkə səhifələri vasitəsilə izləyicilərə təqdim olundu. Özünütərbiyə dövründə təhsilçilərdə elmə marağın artırılması və sosial aktivliyin yüksəldilməsi məqsədilə müxtəlif müsabiqələrin keçirilməsi, qalib iştirakçıların layihələrində əks olunan ideyalarının reallaşdırılmasında istifadə edilən biləcəkləri müxtəlif innovativ texnologiya avadanlıqları ilə mükafatlandırılması izləyicilər tərəfindən təqdirəlayiq hal kimi qarşılanmışdır. Qeyd olunanlarla yanaşı, nəzərə çatdırmaq lazımdır ki, bu dövr ərzində həyata keçirilən fəaliyyət zamanı pandemiya qaydalarına tam şəkildə əməl olunmuşdur".

700 nəfərdən çox müəllim distant təlimlərə cəlb olunub

İqrar Nəzərov pandemiya dövrünün davam etməsinə baxmayaraq layihənin fəaliyyət planının uğurla həyata keçirildiyini deyir: "Bu dövr ərzində 700-dən çox müəllim distant təlimlərə cəlb olunmuş və müsbət nəticə əldə edən təhsil işçiləri sertifikatlarla təmin edilmişdir. Qeyd etmək lazımdır ki, təlim prosesinin distant keçirilməsinə baxmayaraq əyaniliyin təmin edilməsi məqsədilə iştirakçılara bəzi avadanlıqlar çatdırılmışdır. Bu dövr ərzində STEAM tədris prosesinin növbəti siniflər üzrə uğurla davam etdirilməsi məqsədilə layihə mütəxəssisləri tərəfindən Azərbaycan və rus dillərində fənn kurikulumu hazırlanaraq müəllimlərin istifadəsinə verilmişdir.

Bütün yaş qruplarının (STEAM Kids, Junior, Senior) istifadəsi üçün nəzərdə tutulan Şirvan şəhər Kimya-biologiya təmayüllü Respublika liseyinin nəzdində regional STEAM Mərkəzinin yaradılması da məhz bu dövrdə həyata keçirilən fəaliyyətlərdəndir".

"X-XI siniflərdə informatika təmayüllü siniflərin təşkili" layihəsi üzrə nəticələrin təqdimatı

Dekabrın 14-də Təhsil Nazirliyi və BP Azərbaycan şirkətinin dəstəyi ilə həyata keçirilən "X-XI siniflərdə informatika təmayüllü siniflərin təşkili" layihəsinin nəticələrinin onlayn formatda təqdimatı keçirilib.

Tədbirdə Təhsil nazirinin müavini Məhəbbət Vəliyeva və BP Azərbaycan şirkətinin vitse-prezidenti Bəxtiyar Aslanbəyli günümüzdə informasiya və kommunikasiya texnologiyalarının (İKT) əhəmiyyəti, layihənin aktuallığı barədə çıxış ediblər.

Daha sonra layihənin icraçısı Beynəlxalq Təlim və Layihə Mərkəzi tərəfindən tədbirdə iştirak edən Təhsil Nazirliyinin əməkdaşları, BP və onun tərəfdaşlarının nümayəndələri, o cümlədən benefisiar məktəblərin rəhbərlərinə layihənin icra edildiyi 3 illik müddət ərzində əldə edilən nəticələr barədə məlumat təqdim olunub.

Qeyd edək ki, sözügedən layihə çərçivəsində Bakı şəhəri üzrə seçilmiş məktəblərdə 50 informatika təmayüllü sinif kompleksləşdirilərək 1000-dən çox şagird əhatə olunub. Layihə çərçivəsində informatika təmayüllü siniflər üçün ekspertlər tərəfindən yeni məzmun standartları və tədris planı yazılıb. Bunların əsasında isə kompleksləşdirilmiş pilot siniflərdə tədris olunması üçün 4 yeni vəsait — X və XI sinif "İnformatika" dərsləri və müəllim üçün metodik vəsait hazırlanaraq benefisiar məktəblərin istifadəsinə verilib. Bu vəsaitlər Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən də yüksək qiymətləndirilib.

Layihə müddətində informatika müəllimləri ingilis dili və öz ixtisasları, xüsusilə "Alqoritm-ləşdirmə" və "Python" proqramlaşdırma dili üzrə 8 ay dərslərə cəlb edilərək bilik və bacarıqları təkmilləşdirilib. Təhsil İnstitutu davamlı olaraq bu siniflərdə dərslər müşahidələri apararaq informatika müəllimlərinə birbaşa metodiki xidmət göstərərək və onları qiymətləndirərək, şagirdlərin informatika üzrə bilik və bacarıqlarının monitorinqini həyata keçirib. 2020-ci ildə informatika təmayüllü siniflərdən məzmun olan şagirdlərin 30 faizi ali təhsil müəssisələrində İKT istiqamətini- kompüter elmləri və ya mühəndisliyi, informasiya texnologiyaları və ya təhlükəsizliyi, robotexnika, areokosmik mühəndisliyi, informatika müəllimliyi və ya digər uyğun ixtisasları seçib.

"STEAM-çılar minlərlə üz sipərləri hazırlayıb"

Layihə rəhbəri onu da qeyd edib ki, STEAM-ın əsas məqsədlərindən biri də təhsilçilərdə cəmiyyətin qarşılaşdığı problemlərin həlli istiqamətində bilik və bacarıqların formalaşdırılmasıdır: "Pandemiya dövrünü nəzərə alaraq virusa yoluxma təhlükəsi ilə daha çox üz-üzə qalan fəaliyyət sahələrinin əməkdaşlarına (tibb işçiləri, polis və s.) 3D printerlər vasitəsilə çap edilərək minlərlə üz sipərləri verilib. Düşünürəm ki, üz sipərlərinin hazırlanması qeyd olunan məzmunlu fəaliyyətə bir nümunədir".

Qeyd olunanları və STEAM-a artan marağı nəzərə alaraq layihənin bundan sonra da sürətlə inkişaf edərək əhatə dairəsini genişləndirəcəyini, nəticədə cəmiyyətin tələblərinə uyğun, yaradıcı yeni nəslin formalaşmasına öz töhfəsini verəcəyini deyə bilirik.

Niyazi RƏHİMOV

Təhsil Nazirliyi yanında İctimai Şuranın onlayn iclası keçirilib

TIMSS 2019 beynəlxalq qiymətləndirməsinin nəticələri müzakirə olunub

TIMSS 2019 qiymətləndirmə nəticələri (məzmun üzrə)	
Riyaziyyat (4-6 sinif)	
Ünvanlı ölkələr	Fəz
İtaliya	50%
Ölkə və Həndəv	30%
Daha	20%
Təbii elmlər (4-6 sinif)	
Ünvanlı ölkələr	Fəz
Həyat bilimi (Life Science)	43%
Fizika (Physical Science)	30%
Coğrafiya (Earth Science)	20%

Təhsil Nazirliyi yanında İctimai Şuranın TIMSS 2019 beynəlxalq qiymətləndirməsinin nəticələrinin müzakirəsinə həsr olunmuş onlayn iclası baş tutub.

Təhsil nazirinin müşaviri Elnur Nəsimov bildirib ki, dünya üzrə TIMSS 2019 beynəlxalq qiymətləndirməsində 64 ölkədən 580000-dən çox şagird, 310 000 valideyn, 52 000 müəllim, 19 000 məktəb iştirak edib. 194 məktəb, 5300 şagird, təxminən 5300 valideyn, 310 müəllimlə TIMSS 2019 beynəlxalq qiymətləndirməsində iştirak edən ölkəmiz bu tədqiqatda yalnız IV sinif şagirdləri ilə təmsil olunub. Riyaziyyat üzrə tədqiqat nəticələri ilə ölkəmizin tarixi nəticə əldə etdiyini qeyd edən Elnur Nəsimov deyib ki, azərbaycanlı şagirdlər 515 balla bu istiqamətdə tədqiqatda iştirak edən 58 ölkə arasında 28-ci yerdə qərarlaşıb.

TIMSS 2019-cu il beynəlxalq qiymətləndirilməsində ölkəmizin göstəriciləri barədə təqdimatla çıxış edən Təhsil İnstitutunun Milli və beynəlxalq qiymətləndirmə tədqiqatları şöbəsinin aparıcı müvəkkili Aygün Qurbanlının sözlərinə görə, riyaziyyat üzrə nailiyyətimiz TIMSS 2011-ci ilin müvafiq göstəricisi ilə müqayisədə 52 ballıq artımla 463 baldan 515 bala yüksəlib. Bu nəticə ilə Azərbaycan regionda ən yüksək nəticə göstərən ölkə sayılır. Təbii elmlər üzrə isə ölkəmiz 427 balla 50-ci yerdə mövqə tutub. Həmçinin, "mükəmməl" və "yüksək" qiymətləndirmə oriyentirina (benchmark) çatan şagirdlərimizin sayında əhəmiyyətli artım müşahidə edilib. Belə ki, 2011-ci ildə 21 faiz şagirdimiz riyaziyyat üzrə "mükəmməl" və "yüksək" qiymətləndirmə nailiyyəti göstərmişdirsə, 2019-cu ildə bu nəticə 36 faiz olub.

İclasda iştirak edən Təhsil Nazirliyi yanında İctimai Şuranın sədri Şahlar Əsgərov, sədr müavini Nadir İsmayılov, məsul katib İlqar Orucov, Təhsil İnstitutunun direktor əvəzi Anar Nağıyev, Təhsil İnstitutunun direktor müavini Ülker Babayeva, şura üzvlərindən Asif Cahangirov, Ülviyyə Mikayılova, Elmina Kazımzadə, Mayis Əliyev çıxış edərək mövzu ilə bağlı fikirlərini ifadə ediblər. Bildirilib ki, beynəlxalq qiymətləndirmənin nəticələrinə əsasən, azərbaycanlı şagirdlərin Cənubi Qafqazda ən yüksək nəticə ilə Fransa, İspaniya, Yeni Zelandiya kimi inkişaf etmiş ölkələrdən olan həmyaşıdlarından yüksək göstəriciləri böyük uğurdur. Bundan sonra da beynəlxalq qiymətləndirmələrdə nailiyyətlər qazanılması məqsədilə görüləcək işlər barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Sonda İctimai Şuranın sədr müavini Nadir İsmayılov "Təhsil strategiyası: yeni yanaşmalar" mövzusunda təqdimatla çıxış edib.

"Rəqəmli bacarıqlar üzrə tərəfdaşlıq" platforması təsis edilib

"InnoWeek - İnnovasiya həftəsi 2020" çərçivəsində Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi və Avropa İttifaqının təşəbbüsü ilə "Rəqəmli bacarıqlar üzrə tərəfdaşlıq" platformasının yaradılmasına həsr edilmiş videokonfrans keçirilib. Nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar nazirinin müavini Elmür Vəlizadə, Təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov və Avropa Birliyinin Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri Kestutis Jankauskas açılış nitqləri ilə çıxış ediblər.

Təhsil nazirinin müavini F. Qurbanov seminar iştirakçılarını Təhsil Nazirliyi adından səmimiyyətə salamlayıb.

F. Qurbanov qeyd edib ki, qloballaşma şəraitində postindustrial cəmiyyətdə yeni çağırışlar - yeni yaranan rəqəmsal dünya ilə bağlıdır.

Hazırda dünya əhalisinin 62%-nin internetə çıxışı var, bu 4 milyard 500 milyon ətrafındadır və bunun da təxminən yarısı 2 milyard 250 milyon feysbukdadır. Hazırda ölkəmizin əhalinin 80%-nin internetə, 75%-nin isə yüksək sürətli internetə çıxışı var.

Belə yüksək inkişaf diqitalizasiyanın qlobal tətbiqinə imkan yaradır (informasiyanın rəqəmsal formasına köçürülməsi).

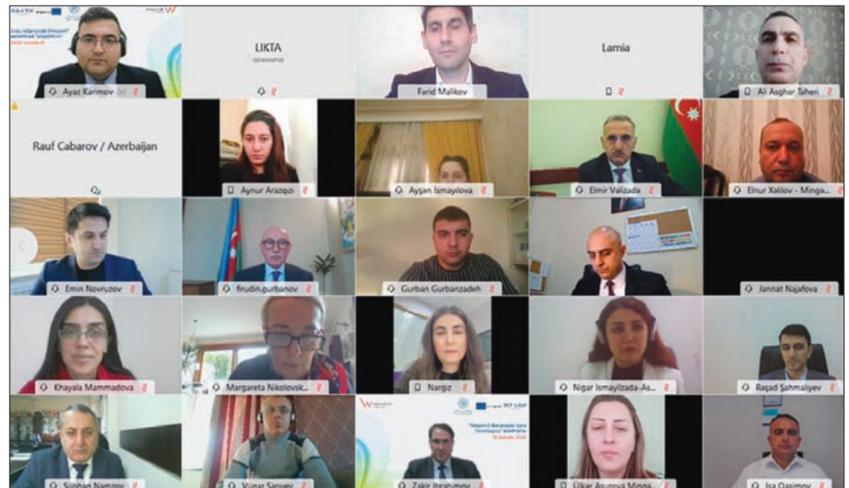
Bu baxımdan, son illər Təhsil Nazirliyi biliklərə əsaslanan iqtisadiyyata keçidin təmin edilməsində, milli innovasiya sisteminin formalaşmasında, cəmiyyətin innovativ səviyyəsinin yüksəldilməsi istiqamətində müxtəlif qurumların iştirakı ilə geniş tədbirlər həyata keçirilir.

COVID-19 pandemiyası bütün dünyada ənənəvi şəraitdən tam fərqli bir situasiya yaratmış, sosial-iqtisadi prioritetlərə yenidən baxılması zəruri etmişdir.

Azərbaycanda təhsilin fasiləsizliyinin təmin edilməsi istiqamətində çevik tədbirlər planlaşdırılmış və həyata keçirilmiş, teledərslər, onlayn dərslər, Virtual məktəb layihəsi və distant təhsil vasitəsilə təhsilin əlçatanlığı təmin edilmişdir.

Ölkədə ən iri milli onlayn platforma olan "Virtual Məktəb" layihəsi həyata keçirilir. Platformada hazırda ümumi istifadəçi sayı şagirdlər üzrə 1,3 milyondan çox, müəllimlər üzrə 113 min, aktiv istifadəçilərin sayı isə 1 milyona çatıb. Layihə çərçivəsində müəllim və şagirdlər üçün açıq qeydiyyat, video və audio dərslərin təşkili, tədris cədvəllərinin tənzimlənməsi, qrup işlərinin təşkili, ev tapşırıqlarının təyinatı, qiymətləndirmə, dərslərdən kənar tədbirlər, mərkəzləşdirilmiş idarəetmə və nəzarət mexanizmləri kimi bir çox imkanlar təqdim olunur.

Eyni zamanda, peşə, orta-ixtisas və ali təhsil pillələri üzrə məsafədən tədris imkanları təqdim olunur. Hazırda, 38 ali təhsil müəssisəsində "Microsoft Teams" və "Cisco Webex" platformalarından ödənişsiz istifadə etməklə onlayn dərslər təşkil olunur. Onlayn dərslərə qoşulmaq üçün lazımı şəraiti olmayan müəllim və tələbələrin faydalanmaları üçün 17 region üzrə 28 məktəbdə internet-kompüter mərkəzləri fəaliyyət göstərir. Təhsil müəssisələri sözügedən platformalar vasitəsilə videobağlantı imkanını əldə edərək məsafədən təhsil vermək, müəllim-tələbə müzakirəsinin təşkili üçün interaktiv alətlərdən istifadə, sillabus,

mühazirə kimi müxtəlif dərslər materialları və daha böyük həcmli materiallar ötürmək, təqvim aləti və sitəsilə onlayn dərsləri planlaşdırmaq, qrup işinin təşkili və qiymətləndirmə alətlərindən istifadə etmək kimi geniş imkanlardan faydalanmaq mümkündür.

Azərbaycan dilli elektron məzunun yaradılması və tədrisdə innovativ mexanizmlərin tətbiqi istiqamətində Təhsil Nazirliyi tərəfindən www.e-resurs.edu.az, www.video.edu.az portalları fəaliyyət göstərir ki, bu portallarda da davamlı olaraq yeni elektron dərsliklər, metodik vəsaitlər, interaktiv tapşırıqlar, ümumi və peşə təhsili üzrə teledərslər, peşəkar müəllimlərin video dərs izahları, 3D animasiyalı videolar, STEAM üzrə video dərslər, "Khan Academy" dərsləri və qiymətləndirmə sistemi video dərslər əlavə olunur.

İnkişaf etmiş ölkələrin məktəb proqramlarının əsas trendi hesab olunan təhsilənlərə rəqəmsal bacarıqların öyrədilməsi zərurəti ölkəmizin ümumtəhsil şəbəkəsi üçün də mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu baxımdan, ölkədə şagirdlərin alqoritmik düşüncə, məntiq, layihə işləmə bacarıqlarının inkişafı və proqramlaşdırmanın əsaslarının öyrədilməsi məqsədi ilə "Rəqəmsal bacarıqlar" layihəsi həyata keçirilir. Layihə cari tədris ilində həm coğrafi, həm də müəllim və şagird sayı baxımından genişləndirilib. Belə ki, hazırda layihə Bakı, Sumqayıt, Gəncə, Mingəçevir, Biləsuvar, Şamaxı, Lənkəran, Şirvan, Şəki şəhər və rayonları üzrə 222 məktəbi və 100 mindən çox şagirdi əhatə edir. Layihə təhsilənlərinin İKT bacarıqlarına dərinlən yiyələnməsinə, onların gələcəkdə informasiya məkanında sərbəst və məqsədyönlü fəaliyyətinə, rəqəbatqabiliyyətli və qeyri-standart düşüncə tərzinə malik şəxslər kimi formalaşmasına şərait yaradır.

Təhsil Nazirliyi tərəfindən Azərbaycanın ən böyük daxili təhsil şəbəkəsi olan Azərbaycan Təhsil Şəbəkəsinin əhatə dairəsi genişləndirilməkdədir. Belə ki, hazırda ümumi olaraq ölkə üzrə 4140

Firudin Qurbanov:

"Qloballaşma şəraitində postindustrial cəmiyyətdə yeni çağırışlar - yeni yaranan rəqəmsal dünya ilə bağlıdır"

təhsil müəssisəsinin təhsil sistemini korporativ intranet və internet şəbəkələrinə çıxışı təmin edilib. ATŞ-yə qoşulmuş təhsil müəssisələri intensiv trafik tələb edən proqramlardan, videokonfranslardan və Təhsil Nazirliyinin Məlumat və Resurs Mərkəzində yerləşdirilmiş elektron tədris resurslarından sürətli və təhlükəsiz formada istifadə etmək imkanına malikdir. ATŞ-yə qoşulmuş təhsil müəssisələrində internet süzgüləmə sistemi tətbiq olunur ki, bu texnologiya internet-axtarış sistemlərində zərərli informasiyanın axarısını məhdudlaşdırır və uşaqların zərərli məzmunun maksimal müdafiəsini təmin etməyə imkan verir.

Qeyd etmək lazımdır ki, ölkədə təhsil sahəsinin idarə olunması və tənzimlənməsində vahid informasiya infrastrukturunu formalaşdır, təhsilin idarə edilməsində informasiya sistemləri istifadəyə verilir və səmərəli tətbiqinə nail olunur. Belə ki, hazırda vətəndaşlar üçün vahid şəxsi kabinet sistemi (portal.edu.az), təhsil pillələri üzrə informasiya sistemləri, məktəbəqəbul, işəqəbul, yerləşmə, sənədlərin tənzimlənməsi üzrə elektron xidmətlər, verilənlərin emalı sistemi, elektron sənəd dövriyyəsi sistemi, anket və sorğular sistemi kimi geniş xidmətlər mövcuddur.

Bununla yanaşı, Təhsil Nazirliyi tərəfindən hər il təhsil sisteminin pedaqoji və inzibati-idarəetmə həyəti üçün İKT savadlılığının artırılması istiqamətində İKT-nin tətbiqi üzrə ixtisasartırma və stajkeçmə təlimləri keçirilir. Cari ildə İKT-nin əsasları, kommunikasiya və məhsuldarlığın artırılmasında "Microsoft Office" proqram təminatı, kibertəhlükəsizliyin əsasları, informasiya sistemlərindən istifadə kimi mövzularda əhatə edilən təlimlərdə 25 min nəfər iştirak edib.

Həmçinin, Azərbaycan "Erasmus+" proqramı çərçivəsində həyata keçirilən "eTwinning Plus" layihəsində iştirak edir. Layihənin əsas məqsədi pedaqoji işçilər arasında ünsiyyəti artırmaq, əməkdaşlıq imkanları yaratmaq, digər ölkələrdən olan həmkarlar ilə birgə təhsilin inkişafı yönündə mütəm

təlif layihələr icra etmək üçün şərait yaratmaqdır. Cari ildə layihədə Azərbaycan ümumilikdə 524 məktəbin 1912 müəllimi 1751 təhsil layihəsi ilə təmsil edib. Pandemiya ilə əlaqədar mövcud karantin dövründə müəllimlər layihə üzrə yerli və beynəlxalq səviyyəli onlayn təlim və tədbirlərdə iştirak edirlər.

Nazir müavini qeyd edib ki, pandemiya və post-pandemiya dövründə gənclərin olunub, biliklərinin, araşdırma qabiliyyətlərinin artması və müxtəlif sahələrdə qlobal fəaliyyətə gənclərin cəlb edilməsi bizim əsas məqsədlərimizdən biridir.

Əminəm ki, olduqca əhəmiyyətli mövzuya həsr olunan tədbirdə müzakirə edilən önəmli məsələlər, çıxışlarda səsləndirilən dəyərli fikirlər və irəli sürüləcək təkliflər tədbirin işinə öz töhfəsini verəcəkdir.

Daha sonra "Informasiya-Kommunikasiya Texnologiyalarının Tətbiqi və Tədrisi Mərkəzi" MMC-nin direktoru Rauf Cabarov "Rəqəmli bacarıqlar üzrə tərəfdaşlıq" platformasının (Milli Koalisiya) yaradılması, prinsipləri, məqsədləri və perspektivləri mövzusunda təqdimat edib.

Konfransda "Rəqəmli bacarıqlar üzrə tərəfdaşlıq" platformasının əsası qoyulub. Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin təşəbbüsü ilə yaradılan Tərəfdaşlıq Platforması təşəbbüsünə Təhsil Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi dəstək veriblər. Eləcə də, özəl tərəfdaşlar "Microsoft Azərbaycan" və "Azercell" şirkətləri bu tərəfdaşlığa dəstəklərini bildiriblər.

Qeyd edək ki, "Rəqəmli bacarıqlar üzrə tərəfdaşlıq" platforması rəqəmli bacarıqlar istiqamətində fəaliyyət göstərən bütün maraqlı qurumlar və təşkilatlar arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsi, görülən işlərin əlaqələndirilməsi və eyni zamanda, rəqəmli bacarıqlar üzrə dövlət - özəl tərəfdaşlığının inkişafı məqsədilə yaradılır. Bu tərəfdaşlığa rəqəmli bacarıqlar sahəsi üzrə məşğul olan istənilən qurum qoşula bilər.

51-ci Beynəlxalq Fizika Olimpiadasında qazanılan uğur

7-14 dekabr 2020-ci il tarixlərində 51-ci Beynəlxalq Fizika Olimpiadası (Beynəlxalq Virtual Fizika olimpiadası) təşkil edilib. 47 ölkə və 235 iştirakçının yarışdığı olimpiadaya məktəblilərimiz onlayn qaydada qoşulublar.

Nəzəri və praktiki turlardan ibarət olan olimpiadada Azərbaycanı təmsil edən şagirdlər uğurla iştirak ediblər. Belə ki, Sumqayıt şəhəri Təbiət elmləri təmayüllü gimnaziyasının XI sinif şagirdi Murad Başirov bürünc medala, həmin gimnaziyasının XI sinif şagirdi Sirac Yəhyazadə və Türkiyə Dəyanət Vəqfi Bakı Türk Liseyinin XI sinif şagirdi Ayhan Süleymanzadə isə olimpiadanın "Həvəsləndirici mükafat" sertifikatına layiq görülmüblər.

Azərbaycanlı şagirdlər beynəlxalq tədbirdə qalib olub

Şagirdlərimiz "Microsoft" tərəfindən keçirilən "Imagine Cup Junior" virtual süni intellekt hakatonunda qalib seçiliblər.

28-29 noyabr tarixlərində "Microsoft" şirkəti tərəfindən həyata keçirilən tədbirdə Yunanıstan, Xorvatiya, Bolqarıstan, Rumıniya və Rusiyadan olan şagirdlər iştirak ediblər. Ölkəmizi tədbirdə Bakı şəhəri 267 nömrəli məktəb-liseyin informatika müəllimi Sənubər Məmmədovanın rəhbərliyi ilə 5 nəfərlik komanda - Bakı şəhəri 27 nömrəli tam orta məktəbdən Elnur Məmmədli, Fizika, riyaziyyat və informatika təmayüllü liseyden Rza Hüseynov və Səid Süleymanov, Zəkalar liseyindən Fərid Əzizov və Şahmar Ağayev təmsil ediblər.

Tədbirdə II yer tutan komandamız öz təqdimatlarında brakonyerlik probleminin yaratdığı formada həlli yolunu təklif ediblər. Belə ki, onlar brakonyerlik edilən ərazilərdə silahlanmış şəxsləri təyin edə biləcək və süni intellekt dəstəklə kamera sisteminin quraşdırılmasını təklif ediblər. Təklif edilən layihəyə əsasən potensial bir cinayətkar aşkar edildiyi zaman yaxınlıqdakı dinamiklər işə düşərək, heyvanları qorxudub həmin ərazidən uzaqlaşdıracaq və ən yaxın meşə gözetçisini təhlükə barədə xəbərdar edəcək. Komanda, eyni zamanda, cinayətkarların davranışları əsasında brakonyerlik haqqında məlumatların toplanması və təhlili üçün süni intellektdən istifadə etməyi təklif edib.

Komandanın sözügedən layihə ilə "2021 Imagine Cup Junior Global Competition"-da iştirak etmələri gözlənilir. "2021 Imagine Cup Junior Global Competition" barədə ətraflı məlumat əldə etmək və yarışmada iştirak etmək istəyən bütün şagird və tələbələr keçiddən (<https://imaginecup.microsoft.com/en-us/junior>) istifadə edə bilirlər.

Qeyd edək ki, tədbirin məqsədi şagirdləri elm və texnologiyaya həvəsləndirmək, "Microsoft" şirkətinin peşəkar "Data Science" alətlərindən istifadə etməklə onlarda süni intellekt barədə praktik biliklər formalaşdırmaq olub.

Məlumdur ki, müasir dövrdə iqtisadiyyatın dayanıqlı inkişafında ali təhsilin müstəsna rolu danılmazdır. Sürətli dəyişikliklərin baş verdiyi hazırkı vaxtda məhz ali təhsil iqtisadiyyatda davamlı inkişafı təmin edən əsas hərəkətverici qüvvə hesab olunur. Buna görə də son illər dövlət başçısı tərəfindən ali təhsilin əlçatanlığının artırılması, ölkədə yüksək ixtisaslı, peşəkar kadrların hazırlanması, ali təhsildə rəqabət mühitinin formalaşdırılması sahəsində əhəmiyyətli qərarlar qəbul olunub. Ali təhsil sahəsində qəbul olunan mühüm qərarlardan biri dünyanın müxtəlif ölkələri ilə həyata keçirilən Hökumətlərarası Təqaüd Proqramlarını göstərmək olar. Son illərdə minlərlə gənc bu proqramlardan istifadə etmək hüququ qazanıb. Hökumətlərarası Təqaüd Proqramının yaratdığı imkanlardan yararlanaraq xaricdə təhsil arzularını reallaşdıran gənclərimizdən biri də Namiq Həmdullayevdir.

"Nüfuzlu jurnallarda məqalələr dərc etdirmək əsas prioritetimdir"

Namiq Həmdullayev: "Doktoranturadan sonrakı mərhələdə sənaye mühəndisliyi, idarəetmə elmi sahəsində elmi fəaliyyətlə məşğul olmağı düşünürəm"

Hazırda 2020-2021-ci tədris ilində Hökumətlərarası Təqaüd Proqramları çərçivəsində Pekin Elm və Texnologiya Universitetində "İdarəetmə elmi və mühəndislik" ixtisası üzrə doktorantura pilləsində təhsil alır. Eyni zamanda artıq iki ilə yaxındır ki, uşaqlar üçün STEM təhsili (elm, texnologiya, mühəndislik, riyaziyyat) verən startapların birində təlimçi, məsləhətçi kimi də fəaliyyət göstərir.

Məktəbdən başlayan uğur yolu

Namiq Həmdullayev söhbətində məktəb illərindən körpü salır.

- Orta məktəb kurikulumunda tədris olunan hər bir fənnin əhəmiyyətini fərqləndirirdim üçün bütün fənlərə eyni dərəcədə maraq göstərmişəm. Riyaziyyata isə sevgi mənim üçün daha başqa səviyyədə idi. Məktəb illərindən mənə intellektual oyunlara qarşı maraq yaranmışdı. Sonralar regional, universitet illərində respublika müsabiqələrində, televiziya yayımlanan bir neçə intellektual bilik yarışlarında fərdi və komanda şəklində iştirak etmişəm. 2015-ci ildə üzvü olduğum komanda "Brain Ring" intellektual oyunun ölkə çempionluğunda 3-cü yeri qazanmışdır.

"Artıq bu imkandan ikinci dəfədir ki, yararlanıram"

- Hökumətlərarası Təqaüd Proqramının təqaüdü mü qazanmışam. Belə bir proqramın olmasını və yaratdığı imkanları bir gənc olaraq necə qiymətləndirirsiniz?

- Magistr təhsilimi də Hökumətlərarası Təqaüd Proqramı çərçivəsində aldığım üçün, artıq bu imkandan ikinci dəfədir ki, yararlanıram. Hökumətlərarası Təqaüd Proqramının, eləcə də dövlət tərəfindən dəstəklənən digər xaricdə təhsil proqramlarının olması təqdirəlayiqdir. Bu tip proqramlar ölkədə təhsildə rəqabəti artırmaqla yanaşı, onlarla, yüzlərlə gəncə xarici ölkələrin bir sıra nüfuzlu ali təhsil müəssisələrində təhsillərini davam etdirmə imkanı yaradır, onların gələcəkdəki iş və təhsil həyatlarına öz töhfəsini verir. Başqa bir tərəfdən isə son zamanlar yüksək ixtisaslı kadrların, beynəlxalq təcrübəli mütəxəssislərin yetişməsinin ölkənin ümumi insan kapitalına öz müsbət təsirini göstərdiyinin də şahidi oluruq.

-İxtisasınız ölkəmiz üçün nə dərəcədə prioritetdir?

- Qeyd etdiyim kimi, magistr təhsilimi də hazırda doktorantura təhsilimi davam etdirdiyim universitetdə almışam. Təhsil aldığım sahə "İdarəetmə elmi və mühəndislik" adlanır və bunu daha çox "Sənaye mühəndisliyi" ixtisasının məntiqi davamı kimi də qəbul etmək olar. Seçdiyim ixtisas çoxşaxəli tətbiq arealına malikdir. Hazırkı doktorantura təhsilim üçün araşdırma mövzusu olaraq, ilkin versiyada, Təchizat Zəncirinin İdarəedilməsi çərçivəsində istehsalat proseslərində planlama, nəzarət və optimallaşdırma məsələləri ilə bağlı bir tədqiqat işi olacağını düşünürəm. Doktorantura təhsilimin başlanğıcında olduğumu nəzərə alaraq mövzuda

dəyişiklik olması da qaçınılmazdır.

"Seçdiyim ixtisasın global səviyyədə tətbiq imkanları mövcuddur"

- Seçdiyiniz ali təhsil müəssisəsi barədə nə deyə bilərsiniz?

- Seçdiyim universitet mühəndislik sahəsində, xüsusilə materialşünaslıq sahəsində Çində yüksək nüfuz sahibdir. Bununla yanaşı, universitet digər elmlər, idarəetmə, iqtisadiyyatla mühəndislik sahələri arasında sıx əlaqə yaradan proqramlar da həyata keçirməkdədir. Çin Təhsil Nazirliyi tərəfindən universitetlərdə inkişaf və innovasiyanı təmin edən bir sıra proqramlar var ki, universitet də bura cəlb olunub. Bu proqramların müsbət təsirini son 5 ildə universitetin beynəlxalq səviyyədə reytinginin kəskin artma tendensiyasında açıq-aşkar görmək mümkündür.

"Tədris iki modulda fəaliyyət göstərir"

- Pandemiya dövründə təhsil aldığınız universitetdə tədris prosesinin təşkili barədə nə deyə bilərsiniz? Tələbələr üçün nə kimi imkan və güzəştlər var?

- Çində, xüsusilə də Pekində yoluxma halları artıq nadir hallarda müşahidə olunduğu üçün vəziyyət əvvəlki kimi kritik deyil. Çin hökuməti effektiv mübarizə tədbirləri nəticəsində 2-3 ay ərzində vəziyyəti nəzarət altına ala bildi. Əlbəttə, burada əhalinin korporativ olması, nəzarət məqsədilə istifadə olunan texnologiyaların mövcudluğu və digər imkanlar bu tədbirləri kifayət qədər asanlaşdırdı.

İlk vaxtlarda bir çox tədris müəssisələri mərhələli şəkildə onlayn tədris formasına keçid etmişdi. Hal-hazırda isə pandemiya ilə bağlı tədris sistemi demək olar ki, iki modulda fəaliyyət göstərir. Universitet şəhəri daxilində qalan tələbələr normal şəkildə dərslərdə iştirak etdiyi halda, şəhərcikdən kənar yaşayan, eləcə də pandemiya görə öz ölkələrini tərk edə bilməyən tələbələr dərslərə onlayn qoşula bilər. Universitet personalı mövcud vəziyyəti nəzərə alaraq tələbələrə hər cür köməkliyi və dəstəyi göstərir.

"Xarici tələbələr üçün çoxlu sayda təqaüd imkanları yaradırlar"

- Magistr və doktorantura təhsilini Çində alan bir gənc kimi Çinin ali təhsil sistemi barədə fikirlərinizi bilmək istərdik.

- Çin ali təhsil sistemini və onun elementlərini mütləmə dəyişən və inkişaf edən şəkildə təsvir edərdim. Dövlət tərəfindən universitetlərə qarşı ciddi şəkildə qayğı, maliyyələşmə bunun əsas səbəblərindəndir. Təhsildə innovasiya və inteqrasiyanı üstün tutaraq mütləmə olaraq qərbin nüfuzlu ali təhsil müəssisələri ilə əməkdaşlıq edirlər. Universitetlər bir sıra beynəlxalq konfranslara ev sahibliyi edir, xarici tələbələr üçün çoxlu sayda təqaüd imkanları yaradırlar. Artıq 30-a yaxın Çin universiteti dünya universitetlərinin sıralama-

Tanıtm: Orta təhsilini Siyazən şəhər 2 və 4 nömrəli orta məktəblərdə alıb. 2012-ci ildə ali məktəblərə keçirilən qəbul imtahanında yüksək bal toplayaraq Qafqaz Universitetinin (Bakı Mühəndislik Universiteti) "Sənayenin təşkili və idarə olunması" ixtisasına qəbul olub. 2017-ci ildə bakalavr təhsilini fərqlənmə diplomu ilə bitirib. 2017-2019-cu illərdə Pekin Elm və Texnologiya Universitetində "İdarəetmə elmi və mühəndislik" ixtisası üzrə magistr təhsili alıb. Magistr təhsili dövründə Pekində fəaliyyət göstərən yerli istehsalat şirkətlərinin birində texniki məsləhətçi kimi təcrübə proqramında da iştirak edib.

sında ilk 500-lüyə, 6 universitet isə ilk 100-lüyə düşüb. Bunlar da özlüyündə buradakı ali təhsilin beynəlmülə xarakterli olması istiqamətində atılan addımların bariz nümunəsidir.

"Pandemiya bir çox texnoşirkətlər üçün imkanlar yaratdı"

- Necə bilirsiniz, indiki pandemiya şəraiti təhsildə İKT texnologiyalarının inkişaf etdirilməsi zərurətinə necə təsir etdi?

- Şəxsi təcrübəmdən onu qeyd edə bilərəm ki, pandemiya dövrü bir çox texnoşirkətlər üçün imkanlar yaratdı. Əlbəttə, bu imkanlar bir sıra innovasiyalarla bəzərdə özlərinə tələb və maraq yarada bildilər. Eləcə də Çində Silikon Vadisi sayığı texnoparklara mövcud ki, onların hazırladıkları təbiiqetmələr universitetlər, digər tədris müəssisələri tərəfindən uğurla istifadə olunmaqdadır. Həmin universitetlər artıq qeyd etdiyim texnoşirkətlərə əməkdaşlıq edərək öz texnologiyalarını inkişaf etdirməyə, tədris sistemində uyğunlaşdırmağa başlayıblar. Mövcud şəraitdə daha effektiv, interaktiv tədris metodlarının inkişafının labüdlüyü, ümumilikdə bu tip texnoloji innovasiyaların ortaya çıxması, xüsusilə də təhsil sahəsində tətbiq olunması birbaşa pandemiya ilə bağlıdır.

Hamımız üçün şəərəfli, qürurverici anlar...

- Bilirsiniz ki, Azərbaycan hazırda özünün şəərəfli tarixini yaşayır. Çindən torpaqlarımızın işğaldan azad olumasını və Böyük Qələbəmizi necə izlədiniz?

- Təəssüflər olsun ki, ölkəmizin bu şəərəfli tarixində fiziki olaraq orada iştirak edə bilməməm də, mütləmə olaraq xəbərlərlə o anları mən də yaşayırdım. Bu, hamımız üçün şəərəfli, qürurverici anlar idi. Bildiyiniz kimi, proseslər virtual aləmdə informasiya müharibəsi şəklində də öz əksini tapırdı. Mən, eləcə də Çində təhsil alan, yaşayan, Çinlə əlaqəsi olan hər bir azərbaycanlı öz çinli və digər ölkələrdən olan dostlarımızla heqiqətli paylaşıb, ölkəmiz barədə onları məlumatlandırır, Şanlı qələbəmizin şahidi olmaq, insanlarımızın eyni amal uğrunda həmrəyliyini görmək təsvirdilməz qədər sevindirici, fərəhverici bir duyğudur.

-Gələcək plan və hədəfləriniz barədə nə deyə bilərsiniz?

- Yaxın gələcəkdə araşdırma mövzularım əsasında nüfuzlu jurnallarda məqalələr dərc etdirmək əsas prioritetimdir. Doktoranturadan sonrakı mərhələdə isə Sənaye mühəndisliyi, İdarəetmə elmi sahəsində elmi fəaliyyətlə, konsultasiya ilə məşğul olmağı düşünürəm. Bundan əlavə, hazırda STEM təhsili üzrə əməkdaşlıq etdiyim startapla olan təcrübəmdən gələcəkdə yerli model formalaşdırmağı planlayıram.

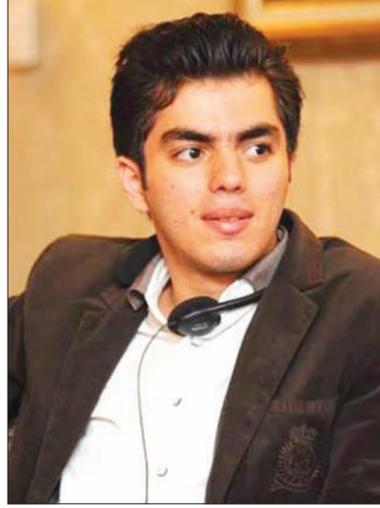
- Sizə hədəflərinizə çatmaqda bol uğurlar arzulayırlar!

Oruc MUSTAFAYEV

Dünyanın ən yaxşı müəllimi

The Global Teacher Prize müsabiqəsinin qalibi olaraq 2018-ci ildə "İlin ən yaxşı müəllimi" seçilən və bir milyon dollar mükafat qazanan Andria Zafirakoudan "T-network" təhsil işçilərinin təcrübə və kommunikasiya platformasının koordinatoru Cəfər Mənsimi müsahibə alıb. "Azərbaycan müəllimi" həmin müsahibəni təqdim edir.

Andria Zafirakou:

"Şagirdlər üçün təmin etdiyim mühit dəstəkləyici və rahatdır"

"Təhsilin Nobeli" olaraq bilinən "1 milyon dollar"lıq hekayənin qəhrəmanını Andria Zafirakou 13 ildir ki, İngiltərədəki Alperton Community School'da tekstil sənəti müəllimi və incəsənət kafedrasının müdiri vəzifəsində işləyir.

Andria Zafirakounun dərslər dediyi məktəbin yerləşdiyi ərazidə cinayət faizi yüksək, şagirdlərin dərslərə davamiyyəti zəif olsa da o, öz metodları ilə bu problemlərin azalmasına nail olub. Necə? Bu barədə özü danışacaq.

- Andria xanım, ən yaxşı müəllim kimdir, o hansı keyfiyyətlərə sahibdir? "Ən yaxşı müəllim" olmaq üçün nə etmək lazımdır?

- Yaxşı müəllim olmaq üçün öncə bu peşənin saat 9-dan 5-ə (iş qrafiki) qədər davam edən bir iş olmadığını anlamalıdır. Bu, bir yaşam tərzidir, peşəyə duyulan ehtirasdır. Bunu anladıqdan sonra siz öz işinizi sevəcəksiniz. İkincisi, şagirdlərlə qurulan ünsiyyət çox önəmlidir. Onları tanımalı, haradan gəldiklərini, ailələrinin vəziyyətini, nələrəldən ilhamlandıklarını bilməlisiniz. Beləliklə, aranızda qarşılıqlı inam yaranacaq. Üçüncüsü, isə şagirdlərin sizin keçdiyiniz dərslərin ən gözəl dərslər olduğunu anlamalarını təmin etmək, öz dərslərinizi nəyə görə sevdiyinizi onlara göstərməkdir. Bununla onlar, uzunmüddətli bir öyrənmə prosesi və buna duyulan sevgi ilə tanış olacaqlar. Bu, onların həyatında çox önəmli olacaq.

- Kommunikaşiyada qarşınızdakının maraqlarını tapmaq, güvən formalaşdırmaq üçün nəyə diqqət etməliyik? Siz bu baxımdan nə edirsiniz?

- Ünsiyyətdə olduğumuz şəxsin müəyyənləşdirdiyi yol xəritəsinə, bazasına xüsusi diqqət etməliyik. Bununla birlikdə, kommunikaşiyani, əməkdaşlıq çərçivəsində qursa, təsirlili nəticə əldə edə bilərik. Həmçinin, ortaqlar dairələri tapmalı, mədəni fərqlilikləri başa düşməli və nəzərə almalıyıq. Bunun üçün dəstəkləyici ünsiyyət, müşahidə və suallar önəmlidir. Beləliklə, güvən qazanmış olarıq.

Yaxşı müəllim olmaq üçün öncə bu peşənin saat 9-dan 5-ə (iş qrafiki) qədər davam edən bir iş olmadığını anlamalıdır. Bu, bir yaşam tərzidir, peşəyə duyulan ehtirasdır. Bunu anladıqdan sonra siz öz işinizi sevməlisiniz. İkincisi, şagirdlərlə qurulan ünsiyyət çox önəmlidir. Onları tanımalı, haradan gəldiklərini, ailələrinin vəziyyətini, nələrəldən ilhamlandıklarını bilməlisiniz. Beləliklə, aranızda qarşılıqlı inam yaranacaq. Üçüncüsü, isə şagirdlərin sizin keçdiyiniz dərslərin ən gözəl dərslər olduğunu anlamalarını təmin etmək, öz dərslərinizi nəyə görə sevdiyinizi onlara göstərməkdir.

- İşlədiyiniz məktəbdə 35 müxtəlif dildə danışan şagirdlər var. Haqqınızda məlumatlarda deyilir ki, siz şagirdlərinizin diqqətini çəkmək, onların ailələri ilə ünsiyyətdə olmaq üçün 35 dildə salamlamağı öyrənmisiniz... Bunu necə bacarmısınız?

- Mən immiqrant ailəsində böyümüşəm. Buna görə də bir mədəniyyətə sahib olub, başqa bir mədəniyyətdə yaşamağın nə demək olduğunu anlayıram. Qeyri-müəyyən bir mühitə daxil olmağın onlar üçün nə qədər qorxulu olduğunu başa düşə bilərəm.

Ailələrin bir çoxu təhsilli deyil. Onları bir kəlmə də olsa öz dillərində salamlamaq, bir növ "sizin burada olmağınızdan məmnuniyyət duyuruq, sizi burada istəyirik" mənasına gəlir. Həmçinin, üzünüzdəki təbəssüm ilə onlara qucaq açdığınızı göstərirsiniz. Onları öz dilində salamlamaqla müəllim kimi öz üzərində işlədiyini də xatırladırsan. Məncə, bu çox önəmlidir.

səhv cavab yoxdur. Bu sadəcə sualın səni hansı istiqamətə aparacağını görməklə bağlıdır.

- Çalışdığımız məktəbin yerləşdiyi ərazidə cinayət faizi yüksəkdir. Belə bir iş yerində sizin motivasiyanızı artırmaq nədir?

- Kasıb olmaq, valideynlərinin onları tərk etməsi, həyatlarında pozitiv rol modellərinin olmaması uşaqların günahı deyil. Məncə, bunu özümü-

Uşaqlar və gənclər kompüter oyunlarından həzz alır. İnternet beləcə uşaqları ön dünyasına çəkir və bu, məni həyəcanlandırır. Axı bu halda uşaqlar öz xüsusiyyətlərini, öz istedadlarını itirirlər. Sosial tərəflərini, digərləri ilə real qaynaşmanı, dialoqu dəyərləndirmirlər. Şagirdlər üçün özlərini ifadə edəcək, danışmaq bacarıqlarını göstərəcək və komanda ruhuna sahiblənəcək mühit yaratmasaq, məsələ daha da qəlizləşəcək. Bir nüans da var ki, onlar fərdi çalışmağa üstünlük verir, müstəqil olmağa çalışırlar. Deməli, biz həm də onları sosiallaşmağa cəsarətləndirməliyik. Bunun üçün interaktiv fəaliyyətlər təşkil edilməlidir.

zə xatırlatmaq lazımdır. Məktəb ümid, inam yeridir. Ona görə də məktəblər bu ərazidə olan ən önəmli bina, ən önəmli qurumdur. Çünki məktəblər bizim şagirdlərə hörmət, tolerantlıq, bilik, bütün insanlığa şəfqət toxumları əkdikimiz yerlərdir.

Həm də xaraktercə çətin situasiyaları həll etməyi sevirəm.

- Tədris programını etnik qrupları göz önünə alaraq yenidən dizayn etmişiniz. Boks və kriket klubu açmışınız. Yoqa dərsləri təşkil etmişiniz... Şagirdlərin evlərini ziyarət edirsiniz... Bütün bunları

edərkən qarşınıza çıxan çətinlikləri necə dəf edirsiniz? Həmkarlarınızın dəstəyini qazanmaq və komanda ruhu formalaşdırmaq üçün nə edirsiniz?

- Cəmiyyətdə belə bir sığınacaq yoxdur, incəsənət, yaradıcılıq önəmli deyil. Mən öz keçmişimdən deyər bilərəm ki, ailəm incəsənətlə məşğul olmağımı istəmədi. Bu, məni bir dönmə çox rahat edirdi. Mən hazırda valideynlərə onların övladlarının qeyri-adi istedadına sahib olduğunu və bu istedadın onları çox yaxşı yerlərə götürə biləcəyini izah etməyə çalışıram. Valideynlərin ən böyük narahatçılığı incəsənətlə məşğul olan uşaqların gələcəkdə hansısa işə yiyələnmə bilməyəcəyi ilə bağlıdır. Problemin əsas səbəblərindən biri də bu haqda onların biliyinin az olmasıdır. Yoxsa hər bir valideyn öz uşağı üçün ən yaxşısını istəyir. Siz incəsənətlə məşğul olanda tək cəssam, sənətkar olmaqla qalmır, başqa xüsusiyyətlərə də yiyələnməlisiniz. Məsələn, problemləri həll etmə bacarığı, dayanıqlı olma, kommunikaşiyaya, başqaları ilə birgə çalışma, səhvlər edib, bu səhvlərə həll üsulu tapmaq kimi müxtəlif bacarıqlara yiyələnməlisiniz. İnanıram ki, bu, çox önəmlidir. Nəyəsə nail olmaqdan çox, buna aparan yolda öyrənilənlər vacibdir. Bu şagirdləri gücləndirir və onların gördüyü işlərdə də öz əksini tapır.

- Gələcəyin insan münasibətləri haqqındakı proqnozlarınız necədir?

- Uşaqlar və gənclər kompüter oyunlarından həzz alır. İnternet beləcə uşaqları ön dünyasına çəkir və bu, məni həyəcanlandırır. Axı bu halda uşaqlar öz xüsusiyyətlərini, öz istedadlarını itirirlər. Sosial tərəflərini, digərləri ilə real qaynaşmanı, dialoqu dəyərləndirmirlər. Şagirdlər üçün özlərini ifadə edəcək, danışmaq bacarıqlarını göstərəcək və komanda ruhuna sahiblənəcək mühit yaratmasaq, məsələ daha da qəlizləşəcək. Bir nüans da var ki, onlar fərdi çalışmağa üstünlük verir, müstəqil olmağa çalışırlar. Deməli, biz həm də onları sosiallaşmağa cəsarətləndirməliyik. Bunun üçün interaktiv fəaliyyətlər təşkil edilməlidir. İdman, musiqi və s. kimi. Yəni onlara hiss etməliyik ki, fərqli bir dünya da var. Beləliklə, onları öz qabiliqlərindən çıxartmalıyıq.

- Qazandığınız 1 milyon dollar nəyə dəyişdi?

- Həmin bir milyon dollar ilə "Artist in Residence" adlı xeyriyyə cəmiyyəti açdım. Bu cəmiyyət təhsildə yaradıcılıq və incəsənətin artırılması üçün işlər görür. İncəsənət adamları məktəblərə gedərək şagirdlərə dərslər verir, onlara ilham tapmaları, kreativ, özünə inamlı olmaları üçün yol göstərir. Həmçinin, məktəbdəki müəllimlərə kömək edir, onlara yeni metodlar öyrədir, kurikulumdan əlavə işlər görürlər.

- Həyatın sizə öyrətdiyi əsas dərslər nədir?

- Heç vaxt heç vaxt demə. İnsanları xarici görünüşlərinə, danışmaq bacarıqlarına, keçmişinə, ətraf mühitinə görə qınama, çünki onlar hər an səni təəccübləndirə bilərlər.

Qayğıkeç ol. Bunun mükafatı böyükdür.

“Dərs saati”nın kənüllü müəllimləri

Əvvəli 1-ci sahifədə

“Layihədə iştirak edən müəllimlərlə ardıcıl olaraq istiqamətləndirici iş aparılır”

Təhsil İnstitutunun Təhsil İşçilərinin Peşəkar İnkişafı Mərkəzinin direktoru Nəzakət Mehdiyeva bizimlə söhbətində bildirib ki, çəkilişlərdə 100 nəfərə yaxın müəllim iştirak edir. Bununla yanaşı, yeni müəllimlərin də prosesə cəlb edilməsi davam edir. Mərkəzin direktoru yeni cəlb olunan müəllimlərlə müsahibə keçirdiyini deyib: “Müəllimlərə tapşırıq verilir ki, tədris etdiyi fənn üzrə bir mövzunu 10-12 dəqiqə müddətində təqdim etsinlər. Təqdim olunan dərslərdə müəllimin danışıq, izahı, ifadə tərz, öyrədici tapşırıqlar tərtib etmək bacarıqları qiymətləndirilir. Ümumilikdə, layihədə iştirak edən müəllimlərlə ardıcıl olaraq istiqamətləndirici iş aparılır. Müəllimlər şagirdlərin düşüncə bacarıqlarını inkişaf etdirmək üçün müxtəlif fəaliyyətlər üzərində düşüncələr”.

Nəzakət Mehdiyeva tələmələrin 11 sinif və 2 bölmə üzrə hazırladığını və hər gün 36-38 dərs yayımlandığını da söyləyərək əlavə edib: “İbtidai siniflər üçün tələmələr həftənin 3 günü, yuxarı siniflər üçün isə həftənin 2 günü sinif dərslər üçün uyğun sayda fənn tədris olunmaqla keçirilir. Tələmə layihəsi üzrə 29 avqust - 14 dekabr 2020-ci il tarixlərində məktəbəqədər, ümumi təhsil və peşə təhsili səviyyələrini əhatə edən 2600 dərs çəkilib. 7 sentyabr - 14 dekabr 2020-ci il tarixlərində efrdə 2400-ə yaxın dərs yayımlandığıdır”.

Nəzakət Mehdiyeva tələmələr layihəsi çərçivəsində gündəlik dərslərlə yanaşı, integrativ dərslər, “Virtual məktəb”də müəllimlərlə dəstək, futbol məşğələsi, futbol məşğələsi, “Müəllimlərdən məktub” və bu kimi digər fəaliyyətlərin də yayımlandığını da söyləyərək əlavə edib: “Bu müddət ərzində, Azərbaycan və rus bölmələrində təhsil alan şagirdlər üçün “Zəfər tarixi”, “Fizikada qrafiklər”, “İşğal olunmuş ərazilər”, “Azərbaycanın milli parkları”, “Harmonik rəqslər” mövzularında integrativ dərslər çəkilib, yayımlandığıdır.”

Tələmələr layihəsi çərçivəsində ümumtəhsillə yanaşı, peşə təhsili üzrə də dərslər çəkilib. 15 sentyabrda bu günə kimi peşə təhsili üzrə 90 dərs çəkilib. Efrdə yayımlanan dərslər “Virtual məktəb”də, Təhsil Nazirliyinin youtube kanalında və “Dərs vaxtı” facebook sahifəsində də yerləşdirilir. Bu da televiziya qarşısında dərsləri izləyə bilməyən şagirdlər üçün alternativ imkan yaradır”.

Onu da qeyd etmək istərdim ki, biz həm də online şəkildə işlədiyimiz məktəbdə də

“Bu iş böyük məsuliyyət tələb edir”

Bakıdakı 6 nömrəli məktəb-liseyin fizika müəllimi Nərgiz İbrahimova pandemiya dövründə bir vətəndaş kimi tələmələrin hazırlanmasında yaxından iştirak etməyi özünə borc bildiyini deyib: “Layihədə iş-

lədiyim üçün qürur hissi keçirirəm. Çəkilişlərdə qarşıma məqsəd qoydum ki, elə dərslər təşkil edim ki, maksimum canlı dərsləyə yaxınlaşım. Baxmayaraq ki, bu iş böyük məsuliyyət tələb edir. Keçdiyimiz dərslərdən ölkəmizdəki bütün şagirdlər yararlanar və ona görə maksimum diqqətli olmalı olduğumuzu yaxşı başa düşürük. Lakin onu da yaxşı başa düşürük ki, bu çətin vəziyyətdə bir vətəndaş kimi kənar qala bilməzdik. Gələcək nəsillərimizə olan şagirdlərə yüksək səviyyədə dərs keçmək, onları istiqamətləndirmək bizim bir müəllim kimi borcumuzdur.”

Onu da qeyd etmək istərdim ki, biz həm də online şəkildə işlədiyimiz məktəbdə də

“AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ”

Qəzet 1934-cü ildən çıxır

Baş redaktor
Sarvan İbrahimov 538-21-55

Mühasibatlıq 539-67-74

Reklam və elanlar 539-20-77 (tel./faks)

Ünvan: AZ-1100, Bakı şəhəri, Mətəbat prospekti, 529-cu məhəllə 23 M, Mətəbat Evi, 5-ci mərtəbə

Qəzet “Azərbaycan müəllimi”nin kompüter mərkəzində yığılır və “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur

Qəzet hər həftənin cümə günü çıxır

Bank hesabımız
Azərbaycan Beynəlxalq Bankı 5 saylı “Mətəbat şöbəsi”
Kodu: 805142 VÖEN: 9900001881
M/h: AZ 03 NABZ 0135010000000002944
S.W.I.F.T.: IBAZAZ 2X

“Azərbaycan müəllimi” qəzeti redaksiyası
Hesab № AZ80 IBAZ38060019443164986350
VÖEN: 1300397831

Lisensiya № 022327, İndeks: 0003, Tiraj 6799, Sifariş 2894

Məsul nəvbətçi: O.Mustafayev

dərslər keçirik. Şagirdlərimizin təhsilə cəlb olunması qarşımızda qoyduğumuz məqsədlərdəndir”

“Biz bu çətin işin öhdəsindən lazımcı gəlirik”

Aynur Rüstəmov Bakıdakı 20 nömrəli məktəb-liseyin Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimidir. Ötən tədris ilindən tələmələrdə fəal iştirak edən müəllimlərimizdən biridir. O, bu günə qədər 100-dən çox tələmə keçdiyini bildirib: “Pandemiya zamanı müəllimlər və layihənin idarə heyəti şagirdləri təhsildən uzaqlaşdırmamaq üçün özünü və ailəsinin sağlamlığını riskə alaraq ölkəmizin təhsili yolunda böyük fədakarlıqla bu layihəyə qoşuldu. Bu, çox məsuliyyətli iş idi. Həm də fədakarlıq tələb edirdi. Bundan əlavə, teleekrana çıxmaq müəllimlərin arasında belə, bu addımı atmağa ürək eləməyənlər də oldu. Mən də, demək olar ki, ilk günlərdən bu layihədəyəm. Peşəkar fəaliyyətimdə “Dərs vaxtı” layihəsinin xüsusi yeri olduğunu qeyd edə bilərəm. Bu hamı üçün tamamilə yeni bir təcrübə idi. Şagirdlərlə canlı təmas olmadan onda dinləyib-anlama, danışma, oxu və yazı bacarıqlarını formalaşdırmaq, qrammatik qaydaları öyrətmək müəllimlərin yüksək peşəkar-

lıq tələb edir. Dərsi hazırlayarkən çox çalışıram ki, şagirdlərə verilən informasiya aydın və şagirdlər üçün anlaşılın olsun. İşimiz çətin olsa da, maraqlıdır. Şagirdlərdən və valideynlərdən gələn təşəkkür və minnətdarlığa əsasən düşünürəm ki, biz bu çətin işin öhdəsindən lazımcı gəlirik”.

“Şagirdlərimiz səbrsizliklə “Dərs vaxtı”nı gözləyirlər”

Respublika İncəsənət Gimmnaziyasının ibtidai sinif müəllimi Aytəkin Əsgərova da tələmələr layihəsinin fədakar müəllimlərindən biridir. O, bu layihədə iştirak edən bir müəllim kimi dərslərin keyfiyyətini artırmaq, məzmunu şagirdlərdə dolğun çatdırmaq üçün əldən gələni etməyə çalışdığını deyib: “Təhsildə yaranmış müvəqqəti fasilə ilə əlaqədar Təhsil Nazirliyi bir sıra layihələri həyata keçirməyə başladı. Bunlardan biri də hamı üçün əlçatan olan tələmələr layihəsi idi. Bu uğurlu layihə qısa bir zamanda şagirdləri ekran başına yığa bildi. Artıq şagirdlərimiz səbrsizliklə “Dərs vaxtı”nı gözləyirlər. Düşünürəm ki, biz komanda olaraq bu işin öhdəsindən gəldik. Sözsüz ki, hamımız canlı keçirilən dərslərimiz, məktəbimiz üçün çox dərinlik. Ümid edirəm ki, qısa zamanda yenə məktəblərimizdən şagirdlərin səsi gələcək”.

Niyazi RƏHİMOV

Etibarsız sayılır

Azərbaycan Tibb Universiteti tərəfindən 2011-ci ildə Məmmədov Mirzəli Mirdaməd oğluna verilmiş AA-009503 nömrəli orta ixtisas təhsili diplomu və diplom əlavə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası (indiki ADNSU) tərəfindən 2012-ci ildə Abışov Elçin Rəfəil oğluna verilmiş B-239699 nömrəli bakalavr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 104 nömrəli tam orta məktəbi 2017-ci ildə bitirmiş Həsənov Sənan Vəqif oğluna verilmiş E-074395 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 228 nömrəli tam orta məktəbi 2003-cü ildə bitirmiş Xəlilov Cavad Vidadi oğluna verilmiş A-659904 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Zaqatala şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbi 1994-cü ildə bitirmiş Qurbanova İlhamə Ramazan qızına verilmiş A-109933 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Xaçmaz rayon Çiləgir kənd tam orta məktəbi 2010-cu ildə bitirmiş İdrisov Tural Afər oğluna verilmiş B-

739931 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ç.İldırım adına Azərbaycan Politeknik İnstitutu tərəfindən 1983-cü ildə Mehəriyev Nadir Şahsuvar oğluna verilmiş İB-040327 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Culfa rayon Ərəzin kənd tam orta məktəbi 2009-cu ildə bitirmiş Qeybullayeva Zöhrə Yusif qızına verilmiş B-580390 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 244 nömrəli tam orta məktəbi 1998-ci ildə bitirmiş Nəsirova Nigar Sayad qızına verilmiş A-030886 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Şamaxı filialı tərəfindən 2016-cı ildə Əhmədov Daşqın Tofiq oğluna verilmiş A-109750 nömrəli bakalavr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran Dövlət Universiteti tərəfindən 2018-ci ildə Əhmədova Pərişan Tofiq qızına verilmiş C-006309 nömrəli bakalavr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Biləsuvar rayon şəhər 4 nömrəli tam orta məktəbi 2003-cü ildə bitirmiş Əhmədov Qurban Mütəllim oğluna verilmiş A-728098 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 236 nömrəli tam orta məktəbi 2019-cu ildə bitirmiş Rza-zadə Qədir Bəxtiyar oğluna verilmiş E-206896 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

S.Ağaməhədoğlu adına Azərbaycan Dövlət Kənd Təsərrüfatı Akademiyası tərəfindən 1992-ci ildə Binətoy Şaiq Məşədi oğluna verilmiş İB-850719 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası tərəfindən 2004-cü ildə Bədəlli Vüsal Umavir oğluna verilmiş B-011443 nömrəli bakalavr diplomu və əlavəsi, 2006-cı ildə verilmiş MNB-008311 nömrəli fərqlənmə magistr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Elm və Təhsil Mərkəzi “Təfəkkür” Universiteti tərəfindən 2008-ci ildə Zeynalzadə Gülnar Mikayıl qızına verilmiş B-126305 nömrəli bakalavr diplomu tapıldığı üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 258 nömrəli tam orta məktəbi 2014-cü ildə bitirmiş Hüseyinli Eynur Həsən oğluna verilmiş A-311465 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qəbələ rayon Mıxlıqovaq kənd tam orta məktəbi 2016-cı ildə bitirmiş Şirinli Səməd İsrayıl oğluna verilmiş A-560610 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

N.Nərimanov adına Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutu tərəfindən 1978-ci ildə Əskərov Ramiz Əmirulla oğluna verilmiş D-I-013015 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

N.Nərimanov adına Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutu tərəfindən 1987-ci ildə Şikarov Zöhrab Babacan oğluna verilmiş internatura vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Kürdəmir rayon Yenikənd kənd tam orta məktəbi 2010-cu ildə bitirmiş Əbdürrəhimov Taleh Çingiz oğluna verilmiş B-632491 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şərur rayon Çəmənlı kənd tam orta məktəbin IX sinfini 2007-ci ildə bitirmiş Əliyeva (Əzizova) Fəridə Əziz qızına verilmiş A-435431 nömrəli şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Təhsil Nazirliyinin kollektivi nazirliyin Maliyyə şöbəsinin əməkdaşı Ruslan Namazova atası

ŞAHİN NAMAZOVUN

vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

İdrak Liseyinin rəhbərliyi və pedaqoji kollektivi liseyin biologiya müəllimi Məsumə Əliyevaya qayınatası

AĞAHÜSEYN ƏLİYEVİN

vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

44 gün çəkən Vətən müharibəsində qəhrəmanlığı, şücaəti ilə seçilənlərin sırasında təhsil işçiləri də çoxdur. Müharibəyə qədər müəllim olan, əlindəki qələmi heç düşünmədən silaha dəyişən təhsil işçilərinin bu dəfə auditoriyası şagirdləri, tələbələri yox, millətimizə qarşı tarixən düşmən mövqeyi tutan erməni terrorçuları idi.

Qazi müəllimlərimiz

Azər Babayev:
"Yaralı olsam da döyüş əməliyyatını uğurla başa çatdırdım"

"Xüsusi təyinatlı" müəllim

Təzəkənd kənd natamam orta məktəbin çağırışqədər hərbi hazırlıq müəllimi Azər Babayev müharibənin ilk günündən son saatlarında vuruşub. Orduya cəlb edilməsinin səbəbi ehtiyatda olan zabıt olması olub. Belə ki, o, 2019-cu ilədək peşəkar hərbi kimi fəaliyyət göstərmiş. 20 il xidmət edərək kapitan rütbəsinədək yüksəlib. Xüsusi təyinatlı qrupda fəaliyyət göstərən kapitan ehtiyata buraxıldıqdan sonra müəllimliyə başlayıb.

Cəlilabad şəhər 3 nömrəli ümumi orta məktəbin məzunu olan A. Babayev əvvəlcə Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi liseydə, sonra Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Hərbi Akademiyasında təhsil alıb. Xaricdə kəşfiyyat kursları keçərək peşəkar hərbi kadr kimi yetişdirilib. Aprel döyüşlərinin də iştirakçısı olan kapitan 2019-cu ildə hərbi xidmətdən ehtiyata buraxılıb və Təzəkənd kənd 1 nömrəli tam orta məktəbində şagirdlərə hərbi bacarıqlar aşılamağa başlayıb. Ancaq Vətən müharibəsi ərəfəsində yenidən orduya cəlb edilib və müharibənin ilk günlərindən kəşfiyyat rəisi vəzifəsində xüsusi təyinatlı dəstəyə rəhbərlik edib. O, noyabrın 8-nə, yəni, yaralanmadan əvvəl döyüş tapşırıqlarını canla-başla yerinə yetirib. Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan və Qubadlı istiqamətindəki vacib yüksəkliklərin azad olunması-na yönələn bir çox döyüş tapşırıqlarının icrası-

na rəhbərlik edib. Deyir ki, onların fəaliyyəti sırf nəticəyə yönəlib: "Düşmənlə yaxın məsafədə döyüşərək hərbi obyektləri uğurla ələ keçirib piyada qoşunlarımıza təhvil verib, başqa tapşırığı yerinə yetirmək üçün sürətlə irəliləyirdik".

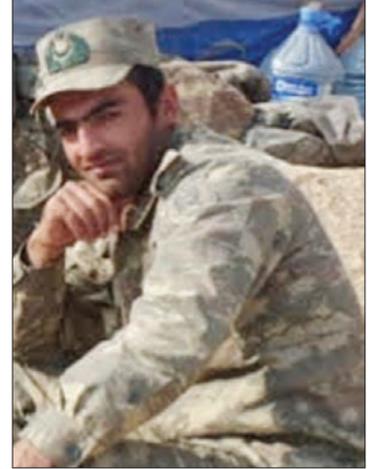
Döyüşlərin birində "şok atəşi" ilə ayağından yaralanıb: "Döyüşü mən idarə edirdim. Yaralandığıma əsgərlərə hiss etdirmədim. Bizim üçün əsas nəticədir. Nə olur-olsun, döyüş tapşırığı yerinə yetirilməli idi. Mən də yaralı olsam da, döyüşü davam etdirdim və əməliyyatı uğurla başa çatdırdım. Yalnız bundan sonra yaralanmağım barədə məlumat verdim. Məni təxliyə etdilər və hərbi hospitala yerləşdirdilər".

Hazırda müalicəsi davam edən Azər Babayev müharibədən sonra da müəllimliyə davam edəcək: "Burda işimiz bitəndən sonra məktəbə qayıdacağam".

Cavid Güllərov:
"Yaralanmağımın qorxusu yoxdu, əsas odur ki, torpaqlarımızı aldıq"

Döyüşmək arzum olub, arzuma çatdım

Cavid Qurbanzadə oğlu Güllərov Biləsuvar rayonunun Zəhmətabad kəndində doğulub. İxtisasca tarix-coğrafiya müəllimi olsa da, məktəbdə hərbi rəhbər kimi fəaliyyət göstərmiş: "Şagirdlərimə həmişə deyirdim ki, torpaqlarımızı əvvəl-axır müharibə yolu ilə də olsa qaytaracağıq. Ona görə də şagirdlərimi hərbi hazırlıq dərslərində fəal olmağa çağırırdım. Hər zaman deyirdim, gələcək əsgərlərin özünü bu istiqamətdə yetişdirmələri çox vacibdir. Torpaqlarımızı biz geri aldıq. Birinci Qarabağ savaşında mən uşaq idim, 3-4 yaşım olardı. Torpaqlarımızı geri almaq, həmin döyüşlərdə iştirak etmək arzum olub. Arzuma çatdım".

Müxtəlif vaxtlarda Tərtər rayonunda, Gədəbəy rayonunda hərbi qulluqda olan Cavid müəllim 2020-ci ilin yayında Tovuz rayonunda baş verən tərribatdan sonra döyüşlərdə iştirak etmək üçün hərbi komissarlığa müraciət edib. Sentyabrın 21-dən xidmətə başlayaraq əks-hücum əməliyyatlarında iştirak edib. Böyük komandirinin şəxsi heyətlə iş üzrə müavini, döyüş vaxtı qrup komandiri olub. Noyabrın 9-da Xocəvənd istiqamətindəki yüksəklik uğrunda döyüşdə yaralanıb: "Mərmə yağış kimi yağdı üstümüzdə. Ayağımdan, qolumdan yaralandım, ağır kəllə-beyin travması aldım. Yaralanmağımın qorxusu yoxdu, əsas odur ki, torpaqlarımızı aldıq".

Yaralananda nə düşündüyünə, nə hiss etdiyinə gəlincə, o an belə Azərbaycan əsgəri özünü düşünmür: "Yanımda iki əsgərim şəhid oldu. O vəziyyətdə insan özünü düşünə bilmir.

Hətta insanın ürəyinə elə hisslər hakim kəsilir ki, özüm şəhid olsam, ondan yaxşı olardı. Silahdaşlarımla yanımda şəhid olmağımı heç unuda bilmirəm. Xüsusən, birlikdə döyüşə girecəyimiz günü həvəslə gözləyən və məhz mənimlə olan döyüşdə şəhid olan gizirimi, Şuşa məscidində bir yerdə namaz qılacağımızı arzulayan əsgərimin ölümünü unutmaq çox çətindir".

Döyüşçü müəllim düşməne qorxu verən qələbə soruqlı hücumlarının qürur verən nəticələrini də xatırlayır: "Azərbaycan Ordusu çox güclüdür. Düşmən bizdən qorxurdu. Elə ki, sənəqlərimizə girdik, qorxusundan əlində nə var atıb qaçır, bizimlə döyüşməkdən çəkinirdilər. Ancaq uzaqdan üstümüzdə çoxlu mərmə yağdırırdılar. Qorxudan çox atırdılar ki, onlara yaxınlaşmağımıza imkan verməsinlər. Ancaq buna nail ola bilmirdilər".

Ruhியə DAŞSALAHLI